

ΣΤ/ Κύκλος Διαδικτυακών Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ (2025-2026)

ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ

*Κριτικοί διάλογοι, επιστημολογικές προκλήσεις,
εμπειρίες πεδίου, δημιουργικά κείμενα*

ΒΑΤΟΥΜΙ, ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ, 2023

ΟΤΑΡ ΤΣΧΑΡΤΙΣΒΙΛΙ Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ 1983,
Εθνική Πινακοθήκη Τιφλίδα

Φωτογραφίες

[Επιλογή: Ε. Σιδέρη – επιτόπια έρευνα στην Τιφλίδα]

Τα σεμινάρια διεξάγονται ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:00-18:00

Πλατφόρμα Διαδικτυακών Σεμιναρίων: ZOOM

<https://zoom.us/j/8364531775?pwd=OVg3YVZlbmVCYWw3S0JYcEFGYIV1QT09>

Meeting ID: 836 453 1775

Passcode: KB2JKa

Ο κύκλος διαδικτυακών σεμιναρίων ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ, από την έναρξή του, την άνοιξη του 2021, επιδιώκει να συμβάλει σε μία κριτική και διεπιστημονική συζήτηση για τη θεωρία και πρακτική της εθνογραφίας, την επιστημολογία της έρευνας, τη σημασία της ενσώματης εμπειρίας, αλλά και τους τρόπους διάχυσης της παραγόμενης ανθρωπολογικής γνώσης στο ακαδημαϊκό και μη-ακαδημαϊκό κοινό. Είναι ζητούμενο η ανθρωπολογική μελέτη, ως ερευνητική πρακτική και ως πολιτική γραφή να εμπεριέχει την κριτική αποτίμηση, την ενσυναίσθηση, τον αναστοχασμό και την αυτοαναφορικότητα, και να αναδεικνύει τη σημασία της πολυτροπικής ανάλυσης του τοπικού για την κατανόηση του γενικού.

Διοργάνωση και συντονισμός : Φωτεινή Τσιμπιρίδου – Ιωάννης Μάνος – Ελένη Σιδέρη

Διοργάνωση και Συντονισμός του ΣΤ' κύκλου: Ελένη Σιδέρη

Ο 6ος κύκλος των διαδικτυακών σεμιναρίων ΕΘΝΟΓΡΑΦΕΙΝ, ξεκινάει τον Δεκέμβριο του 2025 και ολοκληρώνεται τον Μάιο του 2026 με τον τίτλο:

Εθνογραφίες της Ευρασίας: Κέντρα, Περιφέρειες, Εξουσία και Κριτικές Σπουδές Περιοχής

Η Ευρασία κατέχει εδώ και καιρό μια αμφίσημη θέση στην διεθνή ακαδημαϊκή έρευνα: έναν χώρο όπου συναντώνται ήπειροι, αυτοκρατορίες και επιστημολογίες, αλλά και μια περιοχή που συχνά παρουσιάζεται ως περιθωριακή σε σχέση με τα κυρίαρχα θεωρητικά ρεύματα των κοινωνικών επιστημών. Η σειρά διαλέξεων Εθνογραφίες της Ευρασίας: Κέντρα, Περιφέρειες, Εξουσία και Κριτικές Σπουδές Περιοχής στοχεύει να επανεξετάσει την περιοχή μέσα από το πρίσμα της σύγχρονης εθνογραφικής έρευνας, φέρνοντας σε διάλογο ερευνητές που ασχολούνται κριτικά με ζητήματα παραγωγής γνώσης, καθημερινής ζωής και μεταβαλλόμενων γεωπολιτικών τοπίων.

Το διακύβευμα δεν είναι μόνο η αναπαράσταση των κοινωνιών της Ευρασίας, αλλά και τα αναλυτικά πλαίσια μέσα από τα οποία αυτές κατανοούνται. Η θεσμοθέτηση των «σπουδών περιοχών» κατά τον Ψυχρό Πόλεμο τοποθέτησε την Ευρασία μέσα σε συγκεκριμένα επιστημονικά και γεωπολιτικά όρια, συχνά προκρίνοντας αφηγήσεις επικεντρωμένες στο κράτος και στρατηγικές ανησυχίες έναντι της βιωμένης εμπειρίας. Σήμερα, εν μέσω αναβίωσης αυτοκρατορικών λόγων, νέων γεωπολιτικών συμμαχιών και διευρυνόμενων διασυνωριακών δικτύων, η ανάγκη για πιο αποχρώσεις και τοπικά θεμελιωμένες προσεγγίσεις είναι επιτακτική. Η εθνογραφία — ευαίσθητη στις φωνές, τις πρακτικές και τις υλικότητες — προσφέρει μια μεθοδολογική οδό για να αποδομήσει κατηγορίες που έχουν διαμορφωθεί ηγεμονικά, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει την πράξη και τον λόγο των κοινοτήτων Ευρασίας στα κέντρα και τα περιθώρια της Ευρασίας.

Η σειρά θα αναδείξει έρευνες από ένα ευρύ φάσμα πολιτισμικών-κοινωνικών και οικονομικών τοπίων: από το περιθώριο των μετασοβιετικών πόλεων και περιβαλλοντολογικές κρίσεις της Κεντρικής Ασίας, έως τα εθνοτοπία μέσα από όλο και πιο αυταρχικά καθεστώτα μετακίνησης και τα αναδυόμενα ψηφιακά κοινά. Οι έρευνες που θα παρουσιαστούν θα διερευνήσουν πως η εξουσία ασκείται και αμφισβητείται σε χώρους όπου διασταυρώνονται η κρατική κυριαρχία, οι θρησκευτικές παραδόσεις, οι παγκόσμιες αγορές και τα κοινωνικά φαντασιακά τοπία. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην πολιτική της κλίμακας: με ποιους τρόπους τα «κέντρα» και οι «περιφέρειες» συγκροτούνται σχεσιακά, και πως οι ερευνήτριες/ες εμπλέκονται στις δυναμικές αναπαράστασης και εξουσίας.

Πέρα από τις εμπεριστατωμένες μελέτες περίπτωσης, οι διαλέξεις θα θίξουν ευρύτερα μεθοδολογικά και επιστημολογικά ερωτήματα. Πώς μπορούμε να συμφιλιώσουμε την εθνογραφική ιδιαιτερότητα με τις συγκριτικές επιδιώξεις της μελέτης περιοχών; Τι σημαίνει να παράγουμε γνώση για την Ευρασία σε μια συγκυρία όπου τα πειθαρχικά όρια καθίστανται ολοένα και πιο πορώδη και οι παγκόσμιες ιεραρχίες της επιστήμης αναδιαμορφώνονται; Πώς μπορούν οι συνεργατικές, αποαποικιοκρατικές και πολυτοπικές προσεγγίσεις να

αμφισβητήσουν Δυτικοκεντρικά παραδείγματα, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα τις άνισες ροές πόρων, γλωσσών και θεσμικής ισχύος που διαμορφώνουν τον χώρο;

Η σειρά επιδιώκει να καλλιεργήσει συνδέσεις ανάμεσα σε ερευνητές με διαφορετικά ενδιαφέροντα και πεδία έρευνας και ανάμεσα στις ανθρωπολογικές προσεγγίσεις, τη διεπιστημονική σκέψη και τις ποικίλες γεωγραφίες που συγκροτούν την Ευρασία. Με αυτόν τον τρόπο, φιλοδοξεί όχι μόνο να εμπλουτίσει την κατανόηση της περιοχής, αλλά και να συμβάλει σε ευρύτερες συζητήσεις για την πολιτική της γνώσης, το μέλλον της εθνογραφίας και τις δυνατότητες μιας πιο πλουραλιστικής και τοπικά εδραιωμένης κοινωνικής επιστήμης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1^ο Πάνελ. 8/12/2025 4-6 μμ:

Καταΐφτσής Δ., Μεταδιδάκτορας ΠΑΜΑΚ

"Globalising pro-russian chauvinism: modalities of Russianness in the Greek case"

2^ο Πάνελ 12/1/2026 4-6 μμ :

Veronika Pfeilschifter, Ph.D Candidate, Friedrich Schiller University of Jena

"Azerbaijan's Left and Emotions Across Borders: Problematizing Self-Reflexive Knowledge Production Amid Detachment, Digitality and Repression"

3^ο Πάνελ 26/1/2026 4-6 μμ:

Konstantinos Zorbas, Associate Professor, Shandong University

"Πολιτική "Οντολογία" και δια-συνοριακός "Σαμανισμός": Εναλλακτικές Πρακτικές Εξουσίας στην Βόρειο-Ανατολική Ευρασία"

4^ο Πάνελ 16/2/2026 4-6 μμ:

Yulia Antonyan, Associate Professor, Yerevan State University

"Dismantled Materiality, Social Shifts, and Nostalgia: How to Make an Ethnography of the Soviet Legacy (the Case of Armenia)"

5^ο Πάνελ 2/3/2026 4-6 μμ:

Iulia Statica, Lecturer, Mellon Fellow, University of Sheffield, Harvard Institute in Washington, DC

"Ethnographies of Landscape and Care: Gendered Ecologies and Urban Domesticities in Post-Socialist Romania"

Polina Vlasenko, Postdoc Researcher, Compass-Univ. of Oxford

TBA

6^ο Πάνελ 30/3/2026 4-6 μμ:

Νικόλαος Όλμα, Επικ. Καθηγ., Παν/μιο Αιγαίου, Τμ. Κοιν. Ανθρωπολογίας & Ιστορίας

"Trembling Light: The World Bank's PESAC Programme and the Afterlives of Neoliberal Restructuring in a Kyrgyz Industrial Town"

Malika Bahovadinova, Research Associate, Univ. of Amsterdam

"Between a Knife and the Law: Human Rights and Expertise in Migration Bureaucracy in Tajikistan and Russia".

Σπαθαρίδου Δήμητρα, Υ/Δ Τμ. ΒΣΑΣ, Παν/μιο Μακεδονίας: Υποστήριξη στον συντονισμό του συγκεκριμένου πάνελ

7^ο Πάνελ 27/4/2026 4-6 μμ:

Αλίκη Αγγελίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια, Πάντειο Παν/μιο

Αλεξάνδρα Μπαλάντινα, Αναπλ. Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Δρ. Μαρία Κόκκινου, Post-doc researcher, Univ. of Gallway

Δρ. Γεωργία Σαρικούδη, Post-doc researcher, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης

“Soundscapes and Memories of Exile: The Radio Programs of the Refugees of the Greek Civil War”

Βασίλογλου Γεώργιος, Υ/Δ Τμ. ΒΣΑΣ, Παν/μιο Μακεδονίας: Υποστήριξη στον συντονισμό του συγκεκριμένου πάνελ.

8^ο Πάνελ 4/5/2026 4-6 μμ:

Elisa Scaraggi, Marie Skłodowska-Curie fellow at the Institute of Contemporary History at NOVA School of Social Sciences and Humanities in Lisbon

“The Making of an International Struggle: Mário Pinto de Andrade, Eurasian Connections and Angolan Liberation”

Σύντομα βιογραφικά ομιλητριών/ομιλητών

Ο **Δημήτρης Καταΐφτης** είναι δρ. Πολιτισμικών Σπουδών (Πανεπιστήμιο Paris-IV Sorbonne 2014) και εξωτερικός συνεργάτης-διδάσκων ανθρωπολογίας στο τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του ΠΑΜΑΚ. Από το 2010 και μετά πραγματοποιεί επιτόπιες έρευνα σε κοινότητες παλιννοστούντων από την πρώην ΕΣΣΔ, σε Ελλάδα και εξωτερικό με κύριους άξονες το κοινωνικό φύλο και την οικονομική αναπαραγωγή. Στα πλαίσια του τελευταίου του μεταδιδακτορικού μελέτησε επισταμένως τις διεθνικές δικτυώσεις, τις εθνοτικές και πολιτισμικές οικονομίες στα πλαίσια του ρωσόφωνου κόσμου και της παλιννόστησης, δημοσιεύοντας άρθρα σε διεθνή περιοδικά και συλλογικούς τόμους και συμμετέχοντας σε διεθνή συνέδρια. Τέλος, συμμετέχει ενεργά στην επιστημονική και συντακτική ομάδα του περιοδικού *EIRINI/ Μελέτες Νέων Ερευνητρι(ρι)ών για το Φύλο* και σε πλήθος δραστηριοτήτων Εργαστηρίου/Πολιτισμός-Σύνορα-Φύλο, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (cbg-lab.uom.gr) ως τακτικό του μέλος.

Veronika Pfeilschifter is a social scientist working at the intersection between area studies (focus: South Caucasus) and political sociology. She is a research associate at the Institute for Caucasus Studies at Friedrich Schiller University Jena (Germany) and a research affiliate at the Centre for East European and international Studies (ZOiS) Berlin. Her doctoral project „In Quest for Otherwise: Left-Wing Subjects and Political Imagination in the South Caucasus“ analysed what it means for young subjects in Armenia, Azerbaijan and Georgia to be left-wing. Her work has been published in *Constellations. An International Journal for Critical and Democratic Theory*, *Europe-Asia Studies* and *Caucasus Analytical Digest*.

Ο **Κωνσταντίνος Ζορμπάς** (Associate Professor, Shandong University) είναι ανθρωπολόγος ειδικευμένος στη μελέτη της μετα-σοσιαλιστικής Βόρειας Ευρασίας, με ερευνητική εστίαση στην Τυνα της Σιβηρίας. Έχει δημοσιεύσει εκτενώς για ιθαγενείς θρησκείες, με έμφαση στο σαμανισμό, και για την αλληλεπίδρασή τους με την πολιτική του Ρωσικού κράτους. Η τρέχουσα έρευνά του εστιάζεται σε μουσεία Βόρειων ιθαγενών πολιτισμών στο Χοκκάιντο της Ιαπωνίας.

Yulia Antonyan is Associate Professor at the Department of Cultural Studies, Faculty of History, Yerevan State University (since 2008). Her professional interests are in the anthropology of religion and the anthropology of social structures, with a special focus on the Soviet and post-Soviet periods. Her permanent field of research is Armenia, but she has also undertaken several short-term field studies of Armenian communities in Georgia, Syria and Lebanon. Dr. Antonyan has published more than fifty articles in English, Armenian and Russian and has edited several volumes.

Iulia Statica is Mellon Fellow in Democracy and Landscape at Dumbarton Oaks, and assistant professor (lecturer) at the School of Architecture and Landscape at the University of Sheffield, UK. She previously held postdoctoral positions at The Bartlett School of Architecture, UCL, and Cornell University. Her research focuses on the legacies of socialist-built environments in Eastern Europe, particularly mass housing, and the gendered experiences of these spaces. Statica uses documentary film in her research; her film *My Socialist Home* premiered in London in 2021. She is the author of *Urban Phantasmagorias: Domesticity, Production, and the Politics of Modernity in Communist Bucharest*.

Nikolaos Olma is an Assistant Professor of Social Anthropology in the Department of Social Anthropology and History at the University of the Aegean and a participating researcher in the ERC-funded project “Anthropogenic Environments in the Future Tense: Loss, Change, and Hope in Post-Soviet Industrial Landscapes (ANTHEFT)” at the University of Vienna. He earned his PhD from the University of Copenhagen in 2018, with a dissertation that examined the nexus of embodied memory and urban infrastructure in Tashkent, Uzbekistan. Currently, he is working on a book project that explores the various processes of (un)knowing that inform life with radioactive uranium tailings in Mailuu-Suu, a former uranium mining town in Kyrgyzstan. His research interests span economic and environmental anthropology, with a focus on socio-economic change, post-socialism, extractivism, the politics of (un)knowing, pollution and toxicity, infrastructure, and informal mobility.

Malika Bahovadinova is a political anthropologist working on state-society relations. In her work, she explores the everyday politics of migration governance, looking at how bureaucratic ordering emerges as a site of unequal postcolonial and geopolitical relations. She also studies the citizens' engagement with state controls and their agency in asserting a political role in authoritarian contexts. She works at the International Studies Program at Leiden University.

Aliki Angelidou is Associate Professor at the Department of Social Anthropology at Panteion University, Athens. Her research concerns both the anthropological readings of globalcapitalism in Greece and the Balkans, and the sensory dimensions of the experience of exile through the study of the Greek speaking radio broadcasts from the ex-socialist block. She is one of the two PIs of the research project “Soundscapes and Memories of Exile: The Radio Broadcasts of the Refugees of the Greek Civil War”.

Alexandra Balandina is an Associate Professor in Ethnomusicology at the Department of Music Studies, Ionian University. Her research areas include performance practice and theory, music creativity, cultural organology, ethnography, embodiment in performance and research, auditory cultures, music censorship, and music and politics. Music genres that she has researched, written and taught about include classical music of the Middle East and Central Asia, and popular music in Greece and the Balkans. Her latest book *Ethnographic Research in Ethnomusicology*, is open access and can be downloaded here <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/13733>

Dr. Maria Kokkinou is a postdoctoral researcher on the BILQIS ERC project at the Irish Centre for Human Rights, University of Galway. She studied social anthropology at the University of the Aegean (Mytilene, Greece), then completed her master's degree and PhD thesis in social anthropology in Paris at the École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS).

Dr. Georgia Sarikoudi is a post-doctoral researcher at the Department of History-Archaeology at Aristotle University of Thessaloniki. She is currently teaching Greek language and history in secondary education. Her research interests include anthropology of socialism and post-socialism, social memory, economic anthropology and material culture, immigration and refugees' studies, anthropology of education.

Elisa Scaraggi is a Marie Skłodowska-Curie Fellow at the Institute of Contemporary History, NOVA School of Social Sciences and Humanities in Lisbon. She has a background in comparative studies, and her work addresses questions related to the entanglement of personal and collective experiences in personal archives, as well as in autobiographies, memoirs, and other life-writing. She is interested in how colonialism and colonality shaped the political, social, and cultural context of nations that emerged from the dissolution of the Portuguese empire, with emphasis on Angola and Brazil. Her current research focuses on the personal archive of Angolan nationalist Mário Pinto de Andrade as a key to uncovering new narratives about Angola's recent past and the relationship between culture and nationalism.